

ACCESIBILITATEA SERVICIILOR PEDIATRICE URGENTE ÎN CONTEXTUL PANDEMIC

Ala CONDREA

Mihai PÎSLA

Scopul: Evaluarea gradului de acces al pacienților pediatrici la serviciile medicale urgente în condițiile pandemice.

Obiective: Cercetarea experiențelor, a practicilor internaționale și cadrului normativ național privind accesibilitatea serviciilor pediatrice urgente în condițiile pandemiei COVID-19; analiza opiniilor medicilor din cadrul serviciului AMU și UPU din Republica Moldova privind accesibilitatea serviciului de urgență pediatrică în condițiile pandemice; evaluarea percepției părinților și aparținătorilor privind accesibilitatea și eventualele bariere de acces la serviciile de asistență medicală pediatrică urgentă; elaborarea recomandărilor de facilitare și îmbunătățire a asistenței medicale pediatrice urgente în condiții pandemice.

Material și metode: Tipul studiului: studiu transversal, descriptiv, selectiv, mixt, efectuat prin chestionarea a 317 medici din cadrul serviciului AMU și UPU și realizarea a 3 focus-grupuri cu 18 părinți/tutori ai copiilor cu vârste cuprinse între 0-18 ani. Chestionarul a fost elaborat în baza aplicației Google Forms și a fost diseminat online, în perioada 01.11.2022-01.03.2023. În aceeași perioadă au fost realizate și discuțiile de focus-grup. Metodele studiului: istorică, epidemiologică, sociologică, statistică și comparativă.

Rezultatele obținute: Informațiile studiului privind vârsta respondenților prezintă următoarele date: 35% din respondenți au vârsta cuprinsă între 51-60 ani, cu 31,5% urmează cei cu vârsta de 41-50 ani, 22,2% este personalul cu vârsta cuprinsă între 31-40 ani, cei de vârsta de peste 60 ani constituie rata de 8,9% și cu 2,4% personal medical cu vârsta cuprinsă între 25-30 ani. În cadrul sondajului, în rată procentuală au participat 54,2% bărbați și 45,8% femei. De menționat că 97% din cei chestionați au activat pe întreaga perioadă pandemică și doar 3% în perioada de referință nu și-au desfășurat activitatea profesională. Referindu-ne la specialitățile de bază, datele au fost repartizate în felul următor: 181 medici de urgență (89,2%); 12 pediatri (5,9%); 10 medici de alt profil (4,9%). Cu privire la vechimea în muncă a respondenților, 46,3% activează de peste 20 ani în domeniu, 32% din personalul angajat dețin un stagiu între 10-20 ani, între 5-10 ani de experiență dețin 20,7% din respondenți și doar 1% – până la 5 ani.

În opinia a 68,4% respondenți, activitatea UPU pediatrice a fost perturbată din cauza pacienților infectați cu COVID-19. Frica de infectare a sporit rata adresărilor tardive ale părinților (65,8%), a numărului de adresări cu urgențe pediatrice majore (66,7%) și a solicitărilor serviciului AMU (74,4%). Un alt aspect evidențiat de frica infectării a prezentat rata de 78,8% a refuzurilor de transportare și de spitalizare (86%) a pacienților pediatrici. În opinia a 44,3% din respondenți, apelurile la serviciile AMU parveneau după încercarea mai multor scheme de tratament, 33,5% din solicitări au fost la a 3-a/a 4-a zi de boală și 22,2% în primele zile ale bolii. Suprasolicitarea medicilor din UPU și echiparea personalului (64%) a sporit considerabil timpul unei solicitări a AMU (64%) și a evidențiat necesitatea asigurării UPU cu cadre medicale (99,1% din respondenți). În acest sens, 45,3% din respondenți consideră că în cazul unei urgențe majore, copiii care depășesc vârsta de 12 ani ar putea beneficia de consultația unui medic pentru adulți.

Referindu-ne la datele studiului calitativ putem afirma că, majoritatea mămicilor intervievate au întâmpinat dificultăți în accesarea serviciilor de urgențe medicale pediatrice. Aici putem menționa timpul de așteptare în UPU-uri sau a echipelor de serviciu AMU, însă cel mai mare impediment a fost frica și reticența părinților de a contracta infecția COVID-19 din interiorul instituției medicale.

Concluzii: În perioada pandemiei, accesibilitatea serviciilor pediatrice urgente a fost limitată. Rezultatele cercetării au demonstrat că, frica de infectare cu COVID-19 a determinat refuzul spitalizării, iar adresările tardive au dus la agravarea stării copiilor și apariția complicațiilor. Înțelegerea fricii și a anxietății părinților privind infectarea copiilor cu COVID-19 este crucială. Stigmatizarea pacienților testați pozitiv cu COVID-19 a avut, de asemenea, un impact negativ asupra deciziilor luate de părinți și a contribuit la scăderea utilizării serviciilor de urgență pediatrice. Pentru a aborda aceste probleme, este necesară o comunicare eficientă între părinți și personalul medical, oferindu-se informații și recomandări adecvate privind siguranța și îngrijirea copiilor în timpul pandemiei.

Cuvinte cheie: *accesibilitate, urgență pediatrică, asistență medicală, pandemie, COVID-19, copii.*

PERCEPEREA IMPACTULUI URGENTELOR ASUPRA BUNĂSTĂRII PSIHO-EMOȚIONALE A TINERILOR ADULȚI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Roman COREȚCHI

Valentin MÎȚA

Scopul: Evaluarea impactului perceput de către tinerii adulți asupra bunăstării psiho-emoționale în timpul urgențelor pentru elaborarea unui set de recomandări de susținere a tinerilor adulți în condiții de urgențe.

Obiective: Analiza studiilor și practicilor internaționale privind perceperea impactului asupra bunăstării psiho-emoționale a adulților tineri; evaluarea percepției în rândul adulților tineri privind bunăstarea lor psiho-emoțională în perioada urgențelor; analiza opiniei specialiștilor din domeniul asistenței psihologice privind impactul urgențelor asupra bunăstării psiho-emoționale a adulților tineri; elaborarea recomandărilor de susținere a adulților tineri în condiții de urgențe.

Materiale și metode: Tipul de studiu – mixt, cantitativ-calitativ, descriptiv, transversal. Partea cantitativă efectuată prin chestionarea a 639 de persoane cu vârsta de la 25 până la 45 de ani (adulți tineri), cetățeni ai Republicii Moldova, chestionarul a fost distribuit on-line (40% respondenți) în *Google forms* și prin anchetare fizică (60% respondenți), folosind metoda de eșantionare aleatorie simplă pentru a selecta numărul de chestionare aplicate pentru toate regiunile Republicii Moldova (nord, centru, sud și mun. Chișinău). Partea calitativă a fost realizată prin organizarea a 13 interviuri în profunzime cu specialiștii în domeniul asistenței psihologice din centrele comunitare de sănătate mintală din diferite regiuni ale Republicii Moldova. Perioada efectuării studiului: decembrie 2022-aprilie 2023. *Metodele studiului* – istorică, sociologică, epidemiologică, observațională, descriptivă, analitică, biostatistică.